

Γιώργος Αλογοσκούφης
Καθηγητής Οικονομικής Επιστήμης
Πέτρος Βαρθαλίτης
Επίκουρος Καθηγητής

Εαρινό Εξάμηνο 2021-22

Διεθνής Οικονομική (1373)

Οι διακρατικές οικονομικές και νομισματικές σχέσεις αποτελούσαν ανέκαθεν μία σημαντική πτυχή της λειτουργίας της παγκόσμιας κοινότητας. Η ανάλυση αυτών των σχέσεων αποτελεί το κεντρικό αντικείμενο ενός από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομικής επιστήμης, της *διεθνούς οικονομικής*, ο οποίος περιλαμβάνει τα απαραίτητα εργαλεία για την κατανόηση και την ανάλυση όλων των πτυχών της συμμετοχής μιας χώρας στην παγκόσμια οικονομία, καθώς και της ίδιας της παγκόσμιας οικονομίας και της διαδικασίας της οικονομικής παγκοσμιοποίησης.

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στα ζητήματα αυτά. Παρουσιάζονται στοιχεία και θεωρητικά υποδείγματα για την κατανόηση και την ανάλυση του ρόλου του διεθνούς εμπορίου, της διεθνούς μετανάστευσης, των διεθνών κινήσεων κεφαλαίου, του προσδιορισμού των κύριων μακροοικονομικών μεταβλητών σε ανοικτές οικονομίες, των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, του ισοζυγίου πληρωμών, των διεθνών επιπτώσεων της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, της μακροχρόνιας ανάπτυξης, του εξωτερικού δανεισμού και των κρίσεων εξωτερικού χρέους καθώς και των προβλημάτων του παγκόσμιου περιβάλλοντος. Επιπλέον, αναφερόμαστε στην ανάλυση του ρόλου και της σημασίας των διεθνών οικονομικών θεσμών που είναι προσανατολισμένοι στη ρύθμιση των διεθνών εμπορικών, οικονομικών και νομισματικών σχέσεων.

Οι διαλέξεις ομαδοποιούνται σε τρεις ενότητες. Οι δύο πρώτες ενότητες είναι οι κύριες ενότητες και διαρκούν εφτά και πέντε εβδομάδες αντίστοιχα. Η τρίτη ενότητα αναφέρεται στην ελληνική οικονομία διαρκεί μία εβδομάδα.

1. Διεθνές εμπόριο, Διεθνής Εμπορική Πολιτική και Διεθνείς Εμπορικές Συμφωνίες και Θεσμοί (7 εβδομάδες)

Στην πρώτη ενότητα, διάρκειας 7 εβδομάδων, παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία για τη διάρθρωση και την εξέλιξη του διεθνούς εμπορίου και αναλύονται οι κεντρικές θεωρίες για την εξήγηση της διάρθρωσης και των επιπτώσεων του. Αυτές περιλαμβάνουν την κλασική ανάλυση του Ricardo για το συγκριτικό πλεονέκτημα, τη θεωρία των αναλογιών των συντελεστών παραγωγής των Heckscher Ohlin, το τυπικό ανταγωνιστικό υπόδειγμα του διεθνούς εμπορίου, θεωρίες που βασίζονται σε εξωτερικές οικονομίες κλίμακας καθώς και θεωρίες που βασίζονται σε οικονομίες κλίμακας σε επίπεδο επιχείρησης και στον ατελή ανταγωνισμό. Επιπλέον αναλύονται ζητήματα τα οποία αφορούν στο ρόλο και τις επιπτώσεις της μετανάστευσης, των πολυεθνικών επιχειρήσεων, στα εργαλεία της διεθνούς εμπορικής πολιτικής των κρατών, όπως οι δασμοί και οι επιδοτήσεις των εξαγωγών, καθώς και στην ιστορική εξέλιξη του διεθνούς εμπορικού συστήματος και των διεθνών εμπορικών θεσμών. Ειδική έμφαση δίνεται στην εξέλιξη και τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως αρχικά μιας τελωνειακής ένωσης και αργότερα ως μιας ενιαίας αγοράς. Αναλύονται επίσης οι διεθνείς διαστάσεις του παγκοσμίου περιβάλλοντος.

2. Μακροοικονομική Ανοικτών Οικονομιών, Παγκόσμια Οικονομία και Διεθνές Νομισματικό Σύστημα.

Στη δεύτερη ενότητα, διάρκειας 5 εβδομάδων, παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων διεθνών πληρωμών, η διάρθρωση και λειτουργία των διεθνών κεφαλαιαγορών και της διεθνούς αγοράς συναλλάγματος, και οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις στον προσδιορισμό των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών σε οικονομίες οι οποίες είναι συνδεδεμένες με τις παγκόσμιες αγορές, καθώς

και στη λειτουργία της παγκόσμιας οικονομίας. Αναλύονται οι βασικές διασυνδέσεις μεταξύ χρήματος, επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών, η κεϋνσιανή, νομισματική και διαχρονική προσέγγιση στο ισοζύγιο πληρωμών, ο μακροχρόνιος και ο βραχυχρόνιος προσδιορισμός των βασικών μακροοικονομικών μεταβλητών σε ανοικτές οικονομίες, η επιλογή μεταξύ συστημάτων σταθερών και κυμαινομένων ισοτιμιών, το διεθνές νομισματικό σύστημα και το ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα και το ευρώ.

3. Η Ελληνική Οικονομία Πριν και Μετά το Ευρώ

Η τρίτη και τελευταία ενότητα, διάρκειας 1 εβδομάδος, επικεντρώνεται στην ανάλυση της ελληνικής οικονομίας, ως μίας μικρής ανοικτής οικονομίας, ενταγμένης στο πλαίσιο της παγκόσμιας και της ευρωπαϊκής οικονομίας. Παραδείγματα και στοιχεία για την ελληνική οικονομία παρουσιάζονται και αναλύονται σε όλες τις άλλες ενότητες. Στην ειδική ενότητα για την ελληνική οικονομία συνοψίζονται τα χαρακτηριστικά της εξέλιξής της, και αναλύεται συνολικά η πορεία της στο διαρκώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας πριν και μετά το ευρώ.

Τα προτεινόμενα συγγράμματα είναι,

Αλογοσκούφης, Γ. (2013), *Διεθνής Οικονομική και Παγκόσμια Οικονομία*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg.

Krugman, P., Obstfeld, M. και Melitz, M. (2016), *Διεθνής Οικονομική: Θεωρία και Πολιτική*, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.

Για το μάθημα αυτό έχει δημιουργηθεί σελίδα στο e-class και ένας ειδικός ιστότοπος ο οποίος βρίσκεται στο, <https://international-economics.com>

Στον ιστότοπο του μαθήματος αναρτώνται οι διαφάνειες των διαλέξεων, καθώς και ασκήσεις προετοιμασίας για τις εξετάσεις, ενώ αναρτάται και συμπληρωματικό υλικό με τη μορφή αναδημοσιευμένων, συνήθως μεταφρασμένων, άρθρων που αφορούν τρέχοντα αλλά και ιστορικής σημασίας ζητήματα που σχετίζονται με το διεθνές εμπόριο, τη διεθνή μακροοικονομική και τη διεθνή οικονομία. Η μελέτη των διαφανειών που αναρτώνται στον ιστότοπο του μαθήματος, καθώς και του υπόλοιπου υλικού, είναι απαραίτητη και ιδιαίτερα υποβοηθητική για την κατανόηση και εμπέδωση της ύλης του μαθήματος, μαζί βέβαια με τη μελέτη των σχετικών κεφαλαίων από τα προτεινόμενα συγγράμματα.

Ώρες Γραφείου: Οι ώρες γραφείου του καθ. Γιώργου Αλογοσκούφη είναι κάθε Δευτέρα, 11:00-12:30 μέσω του Microsoft Teams (και κατόπιν συνεννόησης στο γραφείο Δ1, στο κτίριο της οδού Δερυγνύ).

Μακροοικονομική Θεωρία II	Λεπτομερές Πρόγραμμα Διαλέξεων 2020
Πέμπτη, 3 Μαρ 2022	1. Εισαγωγή στη Διεθνή Οικονομική
Τρίτη, 8 Μαρ 2022	2. Εξέλιξη και Διάρθρωση Διεθνούς Εμπορίου
Πέμπτη, 10 Μαρ 2022	3. Συγκριτικά Πλεονεκτήματα και Διεθνές Εμπόριο
Τρίτη, 15 Μαρ 2022	4. Το Υπόδειγμα των Εξειδικευμένων Συντελεστών
Πέμπτη, 17 Μαρ 2022	5. Πόροι και Διεθνές Εμπόριο (Heckscher-Ohlin)
Τρίτη, 22 Μαρ 2022	6. Το Πρότυπο Ανταγωνιστικό Υπόδειγμα
Πέμπτη, 24 Μαρ 2022	Αργία 25ης Μαρτίου
Τρίτη, 29 Μαρ 2022	7. Ανακεφαλαίωση Ανταγωνιστικών Υποδειγμάτων
Πέμπτη, 31 Μαρ 2022	8. Αίτια και Επιπτώσεις της Διεθνούς Μετανάστευσης
Τρίτη, 5 Απρ 2022	10. Επιπτώσεις Εσωτερικών Οικονομιών Κλίμακας
Πέμπτη, 7 Απρ 2022	11. Πολυεθνικές και Διεθνοποίηση της Παραγωγής
Τρίτη, 12 Απρ 2022	12. Διεθνής Εμπορική Πολιτική και Διεθνείς Θεσμοί
Πέμπτη, 14 Απρ 2022	13. Η Οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Τρίτη, 19 Απρ 2022	14. Εξωτερικότητες & Παγκόσμιο Περιβάλλον
Πέμπτη, 21 Απρ 2022	Διακοπές Πάσχα
Τρίτη, 26 Απρ 2022	Διακοπές Πάσχα
Πέμπτη, 28 Απρ 2022	Διακοπές Πάσχα
Τρίτη, 3 Μαΐ 2022	15. Εισαγωγή στη Διεθνή Μακροοικονομική
Πέμπτη, 5 Μαΐ 2022	16. Διεθνείς Χρηματαγορές και Αγορά Συναλλάγματος
Τρίτη, 10 Μαΐ 2022	17. Υπόδειγμα Mundell Fleming 1
Πέμπτη, 12 Μαΐ 2022	18. Υπόδειγμα Mundell Fleming 2
Τρίτη, 17 Μαΐ 2022	19. Συστήματα Σταθερών Συναλλαγματικών Ισοτιμιών
Πέμπτη, 19 Μαΐ 2022	20. Μεσοχρόνιος Προσδιορισμός των Ισοτιμιών
Τρίτη, 24 Μαΐ 2022	21. Συστήματα Ισοτιμιών και Νομισματικές Ενώσεις
Πέμπτη, 26 Μαΐ 2022	22. Διεθνής Δανεισμός και Κρίσεις Χρέους
Τρίτη, 31 Μαΐ 2022	23. Το Διεθνές Νομισματικό Σύστημα
Πέμπτη, 2 Ιουν 2022	24. Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα και το Ευρώ
Τρίτη, 7 Ιουν 2022	25. Η Ελληνική Οικονομία πριν το Ευρώ
Πέμπτη, 10 Ιουν 2021	26. Η Ελληνική Οικονομία μετά το Ευρώ